

РЕШЕНИЕ

№ 6828

гр. София, 09.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 77 състав,
в публично заседание на 12.10.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Баева

при участието на секретаря Розалия Радева, като разгледа дело номер **4771** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 68, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗД).

Образувано е по жалбата на Българска асоциация на помощник-фармацевтите със седалище и адрес на управление [населено място], срещу Решение № 147/18.04.2023 година на Комисията за защита от дискриминация – С., с което е установено, че Националната здравноосигурителна каса не е осъществила пряка дискриминация по смисъла на чл. 4 от ЗЗД по признаци „лично положение“, „обществено положение“ и „образование“ по отношение на Българска асоциация на помощник-фармацевтите и е оставена без уважение жалба с вх. № 14-00-1/04.01.2022 година и допълнение към нея с вх. № 14-00-8/11.02.2022 година от Българска асоциация на помощник фармацевтите в България.

Жалбоподателят твърди, че обжалваното решение е постановено при допуснати съществени процесуални нарушения, неправилно приложение на материалния закон и в несъответствие с целта му. Твърди, че е лишен от участие в проведеното на 23.11.2022 година заседание, тъй като не е редовно призован за него. Отделно от това твърди, че решението не е мотивирано. Твърди, че с чл. 5, ал. 1 от Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса (ЗБНЗОК) са предвидени постоянни месечни добавки към възнагражденията за медицинския персонал, работещ в лечебни заведения : лекари, специалисти от професионално направление „Здрави грижи“ и санитарни, като мотивите за приемане на текста са „стимулиране и подкрепа на

медицинския персонал в лечебните заведения за болнична помощ, който работи в условията на огромно напрежение при извънредна обстановка и ежедневно изпълняват дейности, свързани с овладяване на пандемията и последствията от COVID-19“. Твърди, че въз основа на тази разпоредба Н. съвет на Националната здравноосигурителна каса е приел Правила за условията и реда за заплащане на средства на изпълнителите на болнична медицинска помощ на допълнителни трудови възнаграждения на медицинския персонал за срока на обявена извънредна епидемична обстановка поради епидемично разпространение на заразна болест, по чл. 61, ал. 1 от Закона за здравето (Правилата), като в т. 1.2 е посочено, че месечни добавки се изплащат на „специалистите от професионално направление „Здравни грижи“, като е уточнено с препратка, че това са „професионалистите по здравни грижи“, изброени в Кодекса за професионална етика на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, утвърден със Заповед № РД-01-102/11.05.2015 година на Министъра на здравеопазването (обн. ДВ бр. 45/19.06.2015 година) : медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти по здравни грижи (медицинските лаборанти, лекарските асистенти, рехабилитаторите, фелдшерите, ортопедичните техници и масажистите“. Твърди, че помощник-фармацевтите не попадат в определението, поради което са поставени в по-неблагоприятно положение от фармацевтите по признак „лично положение“, „обществено положение“ и „образование“. Моли съда да постанови решение, с което да отмени обжалваното решение и да върне преписката на Комисия за защита от дискриминацията. Претендира направените пред инстанцията съдебно-деловодни разноски.

В съдебно заседание жалбоподателят, чрез законния си представител и процесуален такъв, поддържа жалбата. В писмено становище от 20.10.2023 година излага подробните си съображения.

Ответникът – Комисия за защита от дискриминация – С. не изпраща представител. В писмено становище от 12.10.2023 година излага подробните си съображения за неоснователност на жалбата. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна – Националната здравноосигурителна каса, чрез процесуален представител, оспорва жалбата. В писмено становище от 12.10.2023 година излага подробните си съображения.

Съдът, след преценка на събраните в хода на административното и съдебното производство писмени документи, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Административното производство е започнало по жалбата на Българска асоциация на помощник-фармацевтите със седалище и адрес на управление [населено място] с вх. № 14-00-1/04.01.2022 година, допълнена с молба с вх. № 14-00-5/17.01.2022 година и молба с вх. № 14-00-8/11.02.2022 година с твърдения за извършена пряка дискриминация по признак „лично или обществено положение“ и „образование“, въз основа на Правилата, приети с Решение № РД-НС-04-2/12.01.2021 година от Надзорния съвет на Националната здравноосигурителна каса. В жалбата е посочено, че Правилата противоречат на чл. 5 от Закона за бюджета на Националната здравно-осигурителна каса за 2021 година, в резултат на което помощник-фармацевтите не са получили плащания за 2021 година на това основание. С Разпореждане № 142/21.02.2022 година е образувана преписка № 67/2022 година по

описа на Комисията за защита от дискриминация.

На 04.04.2022 година Националната здравноосигурителна каса е уведомена за започналото производство. В писмено становище от 08.04.2022 година заинтересованата страна е изложила становището си по подадената жалба. Твърди, че помощник-фармацевтите не са „медицински специалисти“, съобразно Националния класификатор на професиите и длъжностите, а „Приложни специалисти в здравеопазването“, поради което правилно са изключени при разпределянето на бюджета с Правилата. В становището са развити подробни съображения за липсата на дискриминация по какъвто и да било признак.

Жалбоподателят е призован за разглеждане на жалбата на 28.11.2022 година на адреса на управление, чрез адвокат К. Б. чрез „Български пощи“ ЕАД с писмо с обратна разписка.

Жалбоподателят е призован и за 23.11.2022 година с писмо с обратна разписка на адреса си на управление, чрез адвокат К. Б.. Съобщението за заседанието на 23.11.2022 година е върнато с отбелязване, че съобщението е получено от М. Й..

Жалбата е разгледана в открито заседание на 23.11.2023 година.

С молба от 30.11.2022 година жалбоподателят е поискал от Комисия за защита от дискриминацията да отмени дадения ход по същество и да насрочи ново заседание.

По молбата не е налице произнасяне.

С Решение № 147/18.04.2023 година Комисия за защита от дискриминация е установила, че Националната здравноосигурителна каса не е осъществила пряка дискриминация по признак „лично положение“, „обществено положение“ и „образование“ спрямо Българската асоциация на помощник-фармацевтите и е оставила без уважение жалба с вх. № 14-00-1/04.01.2022 година и допълнителна молба с вх. № 14-00-8/11.02.2022 година.

За да постанови този резултат органът е приел, че използваното в Правилата понятие „специалист по направление „Здравни грижи“ е събирателно и преповтаря разпоредбата на чл. 5 от Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса. Приел е, че нормативният акт не определя изчерпателно кръга на лицата, подлежащи на допълнително материално стимулиране, което е наложило приемане на Правилата. Приел е, че не е налице дискриминация по признак „образование“, тъй като помощник-фармацевтите са лица, получили висше образование по една от специалностите от професионално направление „Здравни грижи“. Приел е, че не е налице дискриминация и по признак „обществено положение“.

Решението е връчено на жалбоподателя на 20.04.2023 година, поради което подадената на 04.05.2023 година по пощата жалба (видно от приложения пощенски плик) и от адресата на акта жалба е допустима за разглеждане.

Съдът намира, че оспореното решение е постановено от компетентен орган, арт. чл. 40, чл. 48, чл. 64, ал. 1 от ЗЗД.

За проведеното на 23.11.2023 година заседание до жалбоподателя, на адреса му на управление, е изпратено съобщение. В съобщението е вписано наименованието на юридическото лице, законният му представител и адвокат К. Б.. Съобщението е получено на 31.10.2023 година, на адреса на жалбоподателя, от М. Й..

Съгласно разпоредбата на чл. 60, ал. 2 от ЗЗД, призоваването на страните и уведомяването на заинтересуваните лица се извършва по реда на Гражданския процесуален кодекс. Връчването на съобщенията се извършва от служител на администрацията, по пощата или чрез куриерска служба с препоръчана пратка с

обратна разписка, арг. чл. 42, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс. Редовността на връчването се преценява според избрания способ на връчване. В случая Комисията за защита от дискриминацията е избрала да връчи уведомление на жалбоподателя по пощата, поради което е приложим чл. 6 от Общите правила за условията за доставяне на пощенските пратки и пощенските колети, приети с Решение № 581 от 27.05.2010 година на Комисията за регулиране на съобщенията (обн., ДВ, бр. 45 от 15.06.2010 г., в сила от 15.06.2010 г., доп., бр. 19 от 2.03.2018 г.) (Общите правила), приети на основание чл. 36, ал. 2 от Закона за пощенските услуги. Съобразно посочената разпоредба пратката, адресирана до юридическо лице, се доставя на адреса. Удостовереното връчване на адреса на управление на жалбоподателя и на лице, съгласило се да я приеме, е достатъчно, за да се направи извод, че пратката е достигнала до своя адресат. В този смисъл е съдебната практика, обективирана в Решение № 283/06.04.2010 година, постановено по гр.д. № 507/2009 година по описа на Върховния касационен съд на Република България. Т.е. изискването по чл. 50, ал. 3 от Гражданския процесуален кодекс за отбелязване на трите имена и длъжността на получателя на пратката не е условие за редовност на връчването. Отделно от това твърдението на жалбоподателя, че съобщението е връчено чрез неупълномощен адвокат е неоснователно, тъй като същото е връчено на адреса на управление на юридическото лице, като е посочен законния му представител. Вярно е, че в съобщението е вписана и адвокат К. Б., която, видно от представеното пълномощно е упълномощена само да изготви и подаде жалба до Комисия за защита на потребителите, но не и да представлява сдружението в производството, но след като съобщението е изпратено на адреса на управление с отбелязване и на законния представител, връчването е редовно.

Между страните няма спор по фактите.

Безспорно е, че с Държавен вестник бр. 103 от 2020 година, в сила от 01.01.2021 година е приет ЗБНЗОК. Съобразно разпоредбата на чл. 5 от ЗБНЗОК за срока на обявена извънредна епидемична обстановка поради епидемично разпространение на заразна болест по чл. 61, ал. 1 от Закона за здравето чрез трансфер от централния бюджет по бюджета на Националната здравноосигурителна каса се осигуряват средства на изпълнителите на болнична медицинска помощ за изплащане на допълнителни трудови възнаграждения на медицинския персонал за всеки месец, както следва: 1. на лекари - в размер на 600 лева; 2. На специалисти от професионално направление „здравни грижи“ – в размер на 360 лева; 3. На санитарни – в размер на 120 лева.

Въз основа на ЗБНЗОК Надзорния съвет на Националната здравноосигурителна каса е приел Правилата, в които е възпроизвел разпоредбата на чл. 5, ал. 1, т. 2 от ЗБНЗОК. В т. 1.2 е посочено, че на специалист от професионално направление „Здравни грижи“, сключил трудов договор с изпълнител на болнична медицинска помощ се изплаща ежемесечно допълнително трудово възнаграждение в размер на 360 лева. В Правилата е дадено тълкувание на понятието „специалист от професионално направление „Здравни грижи“ и това е даденото такова в Кодекса за професионална етика на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, утвърден със Заповед № РД-01-102/11.05.2015 година на Министъра на здравеопазването (обн. ДВ бр. 45/19.06.2015 година) : медицински сестри, акушерки и асоциирани медицински специалисти по здравни грижи (медицински лаборанти, лекарски асистенти, рехабилитатори, фелдшери, ортопедични техници и масажисти“.

Между страните не се спори, че за 2021 година на помощник-фармацевтите не е изплатено такова възнаграждение, а на фармацевтите е изплатено.

От представените длъжностни характеристики на фармацевт и помощник-фармацевт се установява, че не са налице съществени отклонения в изпълняваните от двете длъжности служебни задължения, най-важното от които, с оглед причината за изплащане на допълнително възнаграждение, е работа с пациенти при специфични условия.

От показанията на разпитаните свидетели Е. С. П. и З. А. В. се установява, че помощник-фармацевтите обслужват посетителите в болничните и другите аптеки по график при липсата на разделителни критерии.

ЗЗД цели установяване и санкциониране на всяко поставяне в неравностойно положение основано на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. Пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства, арг. чл. 4, ал. 2 от ЗЗД.

Спорът се свежда до това дали даването на определение на понятието „специалист от професионално направление „Здравни грижи“ от Кодекса за професионална етика на медицинските сестри, акушерките и асоциираните специалисти е довело до неизплащане на допълнително трудово възнаграждение в Правилата е поставило в по-неблагоприятно положение помощник-фармацевтите от фармацевтите.

Във въведението на Кодекса за професионална етика на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, Утвърден със Заповед № РД-01-102/11.05.2015 година на министъра на здравеопазването (обн. ДВ бр. 45/19.06.2015 година е посочено, че медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти по здравни грижи (медицинските лаборанти, рентгеновите лаборанти, лекарските асистенти, рехабилитаторите, фелдшерите, ортопедичните техници и масажистите), се обединяват под названието „професионалисти по здравни грижи“.

Легално определение на понятието „специалист от професионално направление „Здравни грижи“ не е дадено, поради което същото следва да се извлече чрез тълкуване.

В § 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите (Загл. Изм. ДВ бр. бр. 91 от 2018 година) е дадено легално определение на понятието „Здравни грижи“ и това дейността, свързана със здравето и болестта, извършвана от лицата по чл. 1 за осигуряване на човешките потребности, когато лицето не може (поради болест, възраст, инвалидност и други причини), няма познания или не трябва да я извършва само. Лицата по чл. 1 са медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, зъботехниците и помощник-фармацевтите. „Асоциирани медицински специалисти“ са медицинските лаборанти, рентгеновите лаборанти, лекарските асистенти, рехабилитаторите, фелдшерите, ортопедичните техници и масажистите (с увредено

зрение), арг. § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите.

Анализът на двете определения води до извод, че нито фармацевтите, нито помощник фармацевтите са специалисти от професионално направление „Здравни грижи“. Т.е. допълнително възнаграждение за срока на обявената извънредна епидемична обстановка не е предвидено нито за фармацевтите, нито за помощник-фармацевтите.

Това обосновава извод, че различното третиране на двете общности не произтича от даденото с Правилата определение на „специалисти от професионално направление „Здравни грижи““. Това е така, защото при тълкуване на разпоредбата на чл. 5, ал. 1 от ЗБНЗОК и т.2.1. от Правилата не се установява основание за изплащане на допълнително възнаграждение на нито една от двете общности.

С оглед на горното, като е достигнал до извод, че не е налице различно третиране на общността на помощник-фармацевтите, макар и по други съображения, административният орган е постановил правилно решение.

За прецизност на изложението следва да се посочи, че в производството пред Комисия за защита от дискриминация конституирането на заинтересовани страни не е уредено. Поради това приложение следва да намери разпоредбата на чл. 71, ал. 2 от ЗЗД, според която синдикалните организации и техните подразделения, както и юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност, могат да предявят иск от името на лицата, чиито права са нарушени по тяхно искане. Тези организации могат да встъпят и като заинтересувана страна във висящ процес по ал. 1. Т.е. заинтересовани лица могат да бъдат само такива, които желаят да встъпят в производството, за да защитават интересите на свои членове. В конкретния случай Народното събрание на Република България не е такава организация.

Отделно от това с изменението в ЗБНЗОК от 16.09.2021 година, в сила от 01.01.2022 година предвижда изплащане на допълнително възнаграждение на магистър-фармацевтите, които работят в аптека по чл. 222, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за лекарствените продукти и хуманната медицина в размер на 600 лева.

На ответника, на основание чл. 143, ал. 3 от АПК, следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева на основание чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ. Присъденото възнаграждение е в минималния размер при извършена преценка, че делото не е с фактическа и правна сложност, както и че не е осъществено процесуално представителство в проведените две съдебни заседания.

Заинтересованата страна не е претендирала разноски, поради което такива не се присъждат.

Предвид горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Българска асоциация на помощник-фармацевтите със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], ет. 6, офис 606 срещу Решение № 147/18.04.2023 година на Комисията за защита от дискриминация – С., с което е установено, че Националната здравноосигурителна каса не е осъществила пряка дискриминация по смисъла на чл. 4 от ЗЗД по признаци „лично положение“, „обществено положение“ и „образование“ по отношение на Българска асоциация на

помощник-фармацевтите и е оставена без уважение жалба с вх. № 14-00-1/04.01.2022 година и допълнение към нея с вх. № 14-00-8/11.02.2022 година от Българска асоциация на помощник фармацевтите в България.

ОСЪЖДА Българска асоциация на помощник-фармацевтите със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], ет. 6, офис 606 **ДА ЗАПЛАТИ НА** Комисия за защита от дискриминация [населено място], [улица] сумата от **100** (сто) **лева**, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Върховния административен съд на Република България с касационна жалба в 14 дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ :